

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus: neuvoston asetus asetusten (ETY) N:o 404/93, (EY) N:o 1782/2003 ja (EY) N:o 247/2006 muuttamisesta banaanian osalta”

KOM(2006) 489 lopullinen — 2006/0173 CNS

(2006/C 325/11)

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea päätti 26. lokakuuta 2006 työjärjestyksensä 29 artiklan 2 kohdan nojalla laatia lausunnon edellämainitusta aiheesta

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 8. marraskuuta 2006. Esittelijä oli José María **Espuny Moyano**.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 13.–14. joulukuuta 2006 pitämässään 431. täysistunnossa (joulukuun 13. päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon äänin 134 puolesta 6:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 Komitea toteaa yhteisön banaanintuottajien nykyisen tukijärjestelmän uudistamistarpeen ja on tässä mielessä tyytyväinen komission ehdotukseen. Se katsoo kuitenkin, että on vielä liian aikaista arvioida 1. tammikuuta 2006 voimaan tulleen uuden, kiinteään tullitariffiin perustuvan tuontijärjestelmän vaikutuksia tuottajien tuloihin ja että tarkasteltavana olevassa ehdotuksessa kyseiseen järjestelmään ei kiinnitetä asianmukaista huomiota.

1.2 Komitea ehdottaa, että asetusehdotuksen johdanto-osan viides perustelukappale muutetaan kuulumaan seuraavasti:

”Unionin syrjäisimpien alueiden hyväksi toteutettavista maatalousalan erityistoimenpiteistä 30 päivänä tammikuuta 2006 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 247/2006 III osastossa säädetään, että syrjäisimmillä alueilla otetaan käyttöön yhteisön tukiohjelmiä, jotka sisältävät paikallista maataloustuotantoa edistäviä erityistoimenpiteitä. Asetuksessa säädetään viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2009 tehtävästä uudelleentarkastelusta. Komissio esittää kertomuksen aikaisemmin, jos ilmenee huomattavia taloudellisten olosuhteiden muutoksia, jotka vaikuttavat syrjäisimpien alueiden tuottajien toimeentuloon. Jotta voitaisiin kuitenkin ottaa huomioon yhteisön banaanintuottajien erityinen tilanne, komissio esittää erityiskertomuksen ennen mainittua päivämäärää siinä tapauksessa, että kyseisten tuottajien tulot laskevat tuontijärjestelmään tehtyjen muutosten seurauksena. Kyseinen väline vaikuttaa soveltuvan parhaiten banaanintuotannon tukemiseen kyseisillä alueilla, sillä se on joustava ja banaanintuotannon tukimekanismit voidaan hajauttaa. Mahdollisuuden sisällyttää banaanintuotannon tuki kyseisiin tukiohjelmiin pitäisi lisätä kyseisten alueiden maataloustuotannon tukistrategioiden johdonmukaisuutta.”

1.3 Komitea ehdottaa, että 3 artiklan 2 kohtaan sisällytetään asetuksen (EY) N:o 247/2006 28 artiklan uusi 3 a kohta.

”Siinä tapauksessa, että banaanintuottajien taloudellinen tilanne huononee tuontijärjestelmään tehtyjen muutosten

seurauksena, komissio esittää erityiskertomuksen ennen 31. päivää joulukuuta 2009 ja liittää siihen tarvittaessa aiheellisia ehdotuksia.”

1.4 Komitea ehdottaa, että asetuksen N:o 247/2006 30 artiklaa muutetaan sisällyttämällä siihen seuraava kohta:

”Euroopan komissio voi valtuuttaa jäsenvaltiot sisällyttämään tukiohjelmiinsa banaanintuottajille tarkoitettua erityisen ennakkomaksujärjestelmän.”

2. Yleistä

2.1 Banaania on hyvin erikoislaatuinen toimiala, minkä johdosta sitä varten on luotu oma yhteinen markkinajärjestelynsä. Banaanian erityisluonne johtuu lähinnä siitä, että suurin osa yhteisön tuotannosta tapahtuu syrjäisimmillä alueilla, jotka — kuten perustamissopimuksen 299 artiklan 2 kohdassa todetaan — kärsivät tietyistä erityishaitoista, ja että kyseinen tuotanto kattaa ainoastaan 16 prosenttia EU:n banaaninkulutuksesta sekä siitä, että banaanin maailmanmarkkinat ovat käytännössä oligopolistiset, sillä banaanikauppaa hallitsee viisi suuryri-tystä.

2.2 Tarkasteltavana oleva Euroopan komission ehdotus, joka hyväksyttiin pitkän ulkoisen ja sisäisen kuulemisprosessin jälkeen, merkitsee huomattavaa muutosta yhteisön banaanintuottajien nykyiseen tukijärjestelmään. Nykyinen yhteisön sisäinen tukijärjestelmä, joka perustuu tasausmaksujen periaatteeseen ja jossa tuen määrä vaihtelee vuosittain banaanin hintatason mukaan, korvataan jäsenvaltiokohtaisesti määrärahaosuuk- siin jaetulla tuella, joka syrjäisimpien alueiden osalta sisällytetään asiaankuuluviin Posei-ohjelmiin ja yhteisön muiden tuotantoa- lueiden osalta tilatukijärjestelmään.

2.3 Ehdotus merkitsee seuraavien kolmen yhteisön asetuksen uudistamista:

2.3.1 Asetus N:o 404/93 banaanialan yhteisestä markkinajärjestelystä — Poistetaan II osasto (tuottajajärjestöt ja yhteistoimintamekanismit), III osasto (tasaustukijärjestelmä, toimintaohjelmat ja raivauspalkkio) sekä IV ja V osaston useita artikloja, jotka ovat vanhentuneet, kun tariffikiintiöjärjestelmä on korvattu pelkästään tulliin perustuvalla tuontijärjestelmällä. Lisäksi muutetaan eräitä V osaston artikloja: lakkautetaan banaanin hallintokomitea (viittauksia kyseiseen komiteaan pidetään viittauksina hedelmien ja vihannesten hallintokomiteaan) sekä poistetaan säännös velvollisuudesta esittää vuosittainen, asetukseen N:o 404/93 perustuva kertomus.

2.3.2 Asetus N:o 1782/2003, yhteisen maatalouspolitiikan uudistaminen vuonna 2003 — Muutetaan asiaankuuluvia artikloja muualla kuin syrjäisimmillä alueilla tuotettujen banaanien sisällyttämiseksi tilatukijärjestelmän piiriin. Sitä varten kansallisia viitemääriä muutetaan Kreikan (1,1 miljoonan euron korotus), Portugalin (0,1 miljoonan euron korotus) ja Kyproksen (3,4 miljoonan euron korotus) osalta. Kyseiset jäsenvaltiot vahvistavat viitemäärät ja tukikelpoiset hehtaarit tilatukea varten vuosien 2000–2005 viitekauden perusteella.

2.3.3 Asetus N:o 247/2006, maatalouden Posei-ohjelmat — Posei-ohjelmien talousarviomäärärahoja korotetaan 278,8 miljoonalla eurolla seuraavasti: Poseican 141,1 miljoonaa euroa, Poseidom 129,1 miljoonaa euroa ja Poseima 8,6 miljoonaa euroa.

2.4 Komitea katsoo, että komission ehdotus merkitsee tietyssä mielessä sitä, että komissio luopuu yhteisön banaanintuotantoalaan liittyvästä vastuustaan, sillä käytännössä se jättää banaanialan yhteisen markkinajärjestelyn ilman sisältöä ja siirtää kyseiselle tuotteelle annettavan rahoitustuen Posei-ohjelmien kokonaistalousarvioon erottamatta banaaneja varten erillistä lukua.

2.5 Komitea suhtautuu myönteisesti Euroopan komission ehdottamaan kiinteiden jäsenvaltiokohtaisten määrärahaosuuk-sien järjestelmään. Se kuitenkin pelkää, ettei kokonaistalousarvio ole riittävä siinä tapauksessa, että yhteisön hinnat laskevat merkittävästi uuden tuontijärjestelmän aikaansaaman markkinoiden entistä suuremman vapautumisen sekä meneillään oleviin kansainvälisiin kauppaneuvotteluihin perustuvan, ennustettavissa olevan markkinakehityksen johdosta.

3. Erityistä

3.1 Komission tulisi löytää vaihtoehtoinen keino säilyttää banaanintuottajajärjestöjä koskevat yhteisön puitteet, koska banaanin tuotanto on Euroopassa erittäin pirstoutunut. Useimmat banaaninkasvattajat ovat pientuottajia, joiden täytyy myydä hedelmänsä markkinoilla, joille on ominaista kova kilpailu. Siksi tarjonnan voimakas keskittyminen on välttämätöntä. Komitea katsoo, että tuottajajärjestöjä koskevat yhteisön puitteet voitaisiin säilyttää pitämällä voimassa asetuksen (ETY) N:o 404/93 II osaston eräät säännökset, erityisesti 5, 8 ja 9 artikla.

3.2 Banaani edellyttää hyvin intensiivistä viljelyä, jossa tilojen ylläpito vaatii ympärivuotisia toimia. Tämä merkitsee jatkuvia kustannuksia etenkin runsaan työvoimavaltaisuuden ja kastelun käyttämisen johdosta. Tästä syystä nykyiseen mekanismiin on sisällytetty ennakkomaksujärjestelmä, joka tulisi säilyttää.

3.3 Kertomuksesta, jonka pohjalta ryhdytään tarkoituksenmukaisiin toimenpiteisiin siinä tapauksessa, että uudesta tuontijärjestelmästä on aiheutunut tuottajille tulonmenetyksiä, komitea katsoo, että komission ehdotuksen tulisi olla kertomuksen sisällön osalta täsmällisempi.

Bryssel 13. joulukuuta 2006.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean

puheenjohtaja

Dimitris DIMITRIADIS